

“Handelsvej” for juletræer i Batumi Øko-træer og nordmannsgran.

Alle familier vil have et juletræ i Georgien, men markedet er broget med mange slags træer. Hvis levestandarden øges vil markedet for afsætning af nordmannsgran vokse. Denne artikel viderebringer Kartlos Manvelitze iagttagelser fra juletræsmarkedet i Georgien gennem fortolkninger af Torben Ravn.

Juletræsmarkedet i Georgien

Kartlos og juletræer

I påsken 2012 deltog Kartlos i manuelle planteopgaver (2/2 nordmannsgran) hos juletræsproducent Manfred Graff i Schwarzwald-området. Fra sommeren 2012 til udgangen af oktober 2012, var Kartlos i praktik hos Plantningsselskabet Sønderjylland, juletræsproducent Per Maigaard Jensen, samt HedeDanmark på Brøndlundgård planteskole.

I slutningen af december 2012 fik han til opgave af "Georgiens Venner i Danmark", at undersøge juletræsmarkedet i Georgien. Han besøgte i løbet af to uger markederne i landets tre største byer: Tbilisi, Kutaisi og Batumi.

Alle vil have et træ

I nordmannsgranens hjemland, Georgien, begynder forberedelserne til nytår (31. december) og jul (7. januar) i begyndelsen af december.

Nytår og jul er de vigtigste højtider for den 4 1/2 million store befolkning. Alle familier skal have et juletræ, andet er utænkeligt. Regner man en gennemsnitsfamilie til fem personer, betyder dette, at der årligt anvendes ca. 900.000 juletræer i Georgien. Cirka 40 % af disse er dog plastiktræer produceret i Tyrkiet eller Kina. Plastiktræerne kan anvendes over flere år. Markedet for naturtræer vurderes til 60 % eller cirka 1/2 million træer. Heraf udgør andelen af nordmannsgran kun cirka 100.000 træer.

Nordmannsgranjuletræet i Georgien

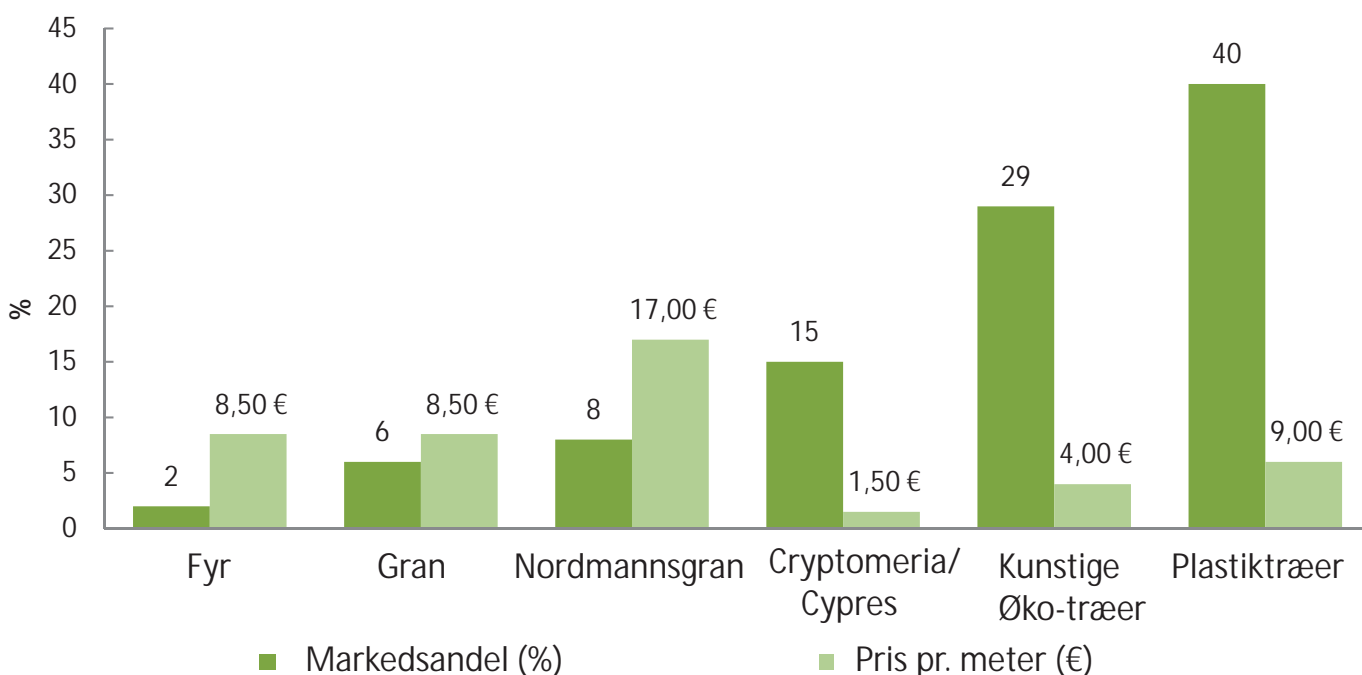
Det er den rigeste del af befolkningen, som køber nordmannsgran. Priserne for denne træart er høje, gennemsnitlig 17 Euro pr. meter. Det er mere end det dobbelte af, hvad alle andre jule-

*Cryptomeria/
Cypres-juletræ ved
siden af et nord-
mannsgranjuletræ.*

Aftenstemning med nordmannsgranjuletræer på en markedsplads i midten af Batumi, Georgiens 3. største by og Kartlos hjemby.

Priser og fordeling af de seks almindeligste juletræstyper. Registreringen er foretaget af Kartlos Manvelitze under besøg på markederne i de tre største byer i Georgien i 2012.

Et øko-træ transporteres hjem. Læg nøje mærke til, hvordan det er lykkes med grene af nordmannsgran at efterligne et rigtig træ!

træstyper koster. Nordmannsgran er trods dette nemme at sælge, særlig hvis man som sælger kan oplyse kunderne om, at træerne kommer fra en planteskole eller fra udlandet! Men det gør de højst sandsynligt ikke! Nordmannsgranerne kommer formodentlig fra naturskovområderne i Ambrolauri, Borjomi,

eller Swaneti. Det er ulovligt at fælde disse træer i naturskovene, men de finder alligevel på den ene eller anden måde vej til markederne, fordi de er meget efterspurgte. Kartlos så under sin rundtur ingen eksempler på nettede eller mærkede træer. Dette ville jo nok have været tilfældet, hvis træerne kom fra Vesteuropa.

"Øko-træ" (markedsandel tæt på 30 %). Efterligning af en rigtig nordmannsgran lavet af stav og grene.

Alt kan sælges som juletræ i Georgien.

Fyr bruges som juletræ (Markedsandel 2 %). Der anvendes tilsyneladende flere fyrre-arter som juletræer.

▲ De største, fineste og dyreste juletræer: Nordmannsgran sælges fra en centralbeliggende plads i Tbilisi, ved siden af en McDonald restaurant. Meterprisen er her 25 Euro.

◀ Cryptomeria/Cypres (markedsandel 15 %) ved siden af 3 m høje nordmannsgranjuletræer.

Den årlige hugst af omtrent 100.000 nordmannsgran i Georgiens naturskove er naturligvis et problem, men der er her ikke tale om nogen alvorlig trussel, idet udtaget kommer fra meget store skovområder.

Dyrkning af nordmannsgran i fremtiden?

Men hvis markedet for nordmannsgran skal vokse i de kommende år, må georgierne lære at dyrke deres træer, som vi kender det her i landet. Udgangspunktet kan være indhegnede haver, planteskoler, vingårde eller lignende. kvæg og svin går nemlig frit omkring i Georgien. Derfor er hegning strengt nødvendigt. I 2012 lavede jeg (Torben) således en lille forsøgsplantning i en tidligere hønsesgård i Batumi og her i januar 2013 har Kartlos lavet yderligere en forsøgsplantning i en vingård i bjergene i nærheden af Besumi, hvor nordmannsgran er naturlig forekommende. Kartlos har for fremtiden et produktionsmål på cirka 1000 træer om året, som han planlægger at afsætte på markedet i hovedstaden Tbilisi. Kartlos mål er også at mærke sine træer, så det tydeligt fremgår, at træerne er blevet produceret i Georgien i en planteskole og derfor ikke er skovet ulovligt i naturskovene.

Gran- og cypres-juletræer.

Pingvin - træer.

Lille plastiktræ i forgrunden af store dyre "kunsttræer".

Plastiktræer sælges ofte sammen med nytårsfyrværkeri. Begge produkter kommer fra Kina.

Nogle kvaliteter kan kun sælges ved måneskin!

Plastiktræet

Plastiktræet har med 40 % den klart største markedsandel i Georgien. Plastræerne kommer fra Tyrkiet, som er Georgiens vigtigste samhandelsland. Formodentlig er disse træer blevet produceret i Kina, men georgierne opfatter dem ofte som tyrkiske. De er utrolig billige og har desuden den fordel, at de kan anvendes over flere år, hvis man vel og mærke er i stand til at opbevare dem. Det er svært i et land med mange mus, så ofte anvendes de alligevel kun et år! De fleste plastiktræer er grimme set med vesteuropæiske øjne, men set i forhold til de øvrige juletræsarter, så er de acceptable. De har desuden et godt omdømme. Køberne får nemlig at vide, at de ved køb af et plastiktræ er med til at bevare Georgiens naturskove, og sådan

- ◆ Løv- og nåltræ på rod søges til effekter og flis
- ◆ Ingen salgs provision
- ◆ Ingen opstarts/administrationsgebyr
- ◆ Kun netto priser

www.rlskovservice.dk

RSKOVSERVICE v/René Løvborg, Sepstrupvej 26, 8653 Them
 Tlf. 20138443
 Mail: rene@rlskovservice.dk
 - vi kan mere end du tror...

som situationen er skruet sammen i Georgien, er der jo desværre noget om snakken! Den almindelige del af befolkningen køber billige plastiktræer, men der er også eksempler på indkøb af meget dyre og flotte "kunsttræer" til hoteller, banker og lignende.

"Økotræer"

Økotræet er næst efter plastiktræet det mest populære juletræ i Georgien. Det har en markedsandel på tæt ved 30 %. Økotræet består af en stav, hvori der bores huller og efterfølgende placeres grønne grene, hovedsagelig af normansgran, men også andre nåletræsarter. Træerne er ikke særlig kønne, men de er billige og har også et godt omdømme. Navnet "Økotræ" lyder jo også godt. I modsætning til plastiktræerne, så er der her tale om lokalt producerede juletræer.

Cryptomeria/Cyprestræerne

Cryptomeria/cypres har med 15 % en forholdsvis stor markedsandel. Det er her ligesom med økotræet ikke en juletræstype, som vi kender fra markederne i Vesteuropa. Træerne produceres professionelt i specielle planteskoler. De er utrolig billige og har ligesom økotræet og plastiktræet et godt omdømme, idet de ikke hentes fra skovene. Om det ville være muligt at sælge *cryptomeria/cypres* juletræer i Vesteuropa er nok vanskeligt. Når disse "anderledes" træer kan sælges i Georgien, er det nok fordi, man ikke har så mange andre alternativer.

Gran og fyr

Picea- og *pinus-* arter har tilsammen en markedsandel på 8 %. Det samme som nordmannsgranen. For disse to træarter er der ligesom i Vesteuropa gamle traditioner for at anvende dem som juletræer. De er dog under stærkt pres af alle andre typer og vil nok om et par år være forsvundet fra markedet.

Konklusion

Som bestyrelsesmedlem i Danske Juletræer ser jeg denne markedsanalyse som en bekræftelse på, at der selv i det fjerneste hjørne af Europa er et marked for nordmannsgran. Drømmen om det smukke juletræ eksisterer ikke kun i Georgien, men også i Rusland og andre tidligere Sovjetrepublikker. Indtil nu har kun den rigeste del af befolkningen haft råd til at købe en nordmannsgran. Men hvis levestandarden forhåbentlig i fremtiden stiger i disse lande, så er der her et stort marked for nordmannsgran. ■

Kartlos Manvelitze er 1. års studerende ved skovbrugsstudiet i Freiburg i Tyskland. Kartlos er 4. generation i familien Manvelitze med en skovbrugsbaggrund. Hans far Zurab er i dag leder af nationalparkerne i Adjara i Georgien. Hans farfar, ligeledes Kartlos, var i mange år skovbrugsminister i samme område. I et samarbejde med "Georgiens Venner i Danmark" (se Nåledrys nr. 79), er det planen, at give Kartlos en grunduddannelse i juletræsdyrking i Vesteuropa, så han med tiden kan opbygge en levevej med dyrkning af nordmannsgran til juletræer i sit hjemland.

Til juletræs fældning

Brug den blå maskine – skån dit helbred og bevar dit humør!

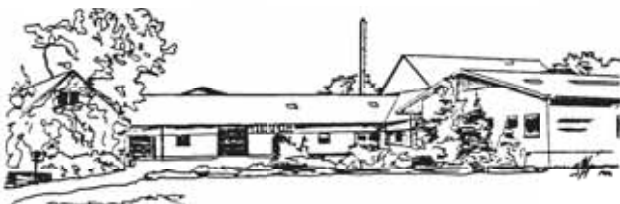

CE-mærket og brugsmodelbeskyttet.

- Sparer dig for at stå på hovedet under arbejdet.
- Sparer dine lunger for en masse udstødningssgas.
- Du kan ikke komme til skade ved fældeprocessen.
- Let at bruge – fælder op til 400 træer i timen ved normalt tempo.
- Klipper træer op til 15 cm Ø afhængig af frostgrader.
- Robust og driftssikker – arbejder ved hydraulik.
- Klipper helt ved jorden – kniven tåler jord og sten. Skal ikke files.
- Med hydraulisk træk på hjulene.
- Kræver ikke besværligt sikkerhedstøj.
- 4-takts Honda motor 5,5 hk – ren udstødning og god lyddæmpning.
- Minimale omkostninger til drift og vedligeholdelse.
- Snild og handy – nem at komme rundt med.
- Glade brugere har i år 2011 fældet ca. 10 millioner træer med vore maskiner.
- Miljøet spares nu årligt for ca. 1 tons savkædeolie pr. høstdag.

Efter fældning af ca.10.000 træer har du tjent maskinen ind ved sparet arbejds løn og ved at sælge den stub du plejer at lade sidde i jorden – og med dit helbred i god behold!

Kom og prøv – eller se vores hjemmeside www.nordmanniana.dk

Fremstilling og salg: **JØRGEN JENSEN**
Sønderbyen 1 . 9510 Arden . Tlf. 98 56 12 89 . JJ@nordmanniana.dk